

ที่ สช ๐๙๐๒.๐๒/ว ๖๓๔๗

ถึง สำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม/สถาบัน ในสังกัดกรมอนามัย.

กองการเจ้าหน้าที่ขอส่งสำเนาประกาศกรมอนามัย เรื่อง การคัดเลือกข้าราชการเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ จำนวน ๑ ราย มาเพื่อทราบ ซึ่งสามารถดูรายละเอียดของประกาศดังกล่าวได้ที่ <http://person.anamai.moph.go.th>

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ จะเป็นพระคุณ

กองการเจ้าหน้าที่

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๔๐๘๗

โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ ๔๒๐๕

(สำเนา)

ประกาศกรมอนามัย

เรื่อง การคัดเลือกข้าราชการเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ

ด้วยกรมอนามัยเห็นชอบมติคณะกรรมการคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ ในคราวที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๒ ให้ข้าราชการส่งผลงานวิชาการเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ ตามหนังสือ สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๐ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๒ จำนวน ๑ ราย พร้อมด้วยชื่อผลงาน เค้าโครงเรื่อง และสัดส่วนของผลงาน ตามรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

หากมีผู้ต้องการทักษะทั่วไป ให้ทักษะทั่วไปใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ประกาศ ถ้าพบว่าข้อเท็จจริงมีมูล ให้คณะกรรมการคัดเลือกบุคคลรายงานอธิบดีกรมอนามัยเพื่อดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๗.๓ / ๕ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๒ แต่ถ้าตรวจสอบแล้วมีหลักฐานว่าข้อทักษะทั่วไปนั้นเป็นการกลั่นแกล้ง หรือไม่สุจริต ให้รายงานอธิบดีกรมอนามัยดำเนินการสอบสวนผู้ทักษะทั่วไปนั้นเพื่อหาข้อเท็จจริงและดำเนินการ ตามที่เห็นสมควรต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

ลงชื่อ อรรถพล แก้วสัมฤทธิ์

(นายอรรถพล แก้วสัมฤทธิ์)

รองอธิบดีกรมอนามัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมอนามัย

สำเนาถูกต้อง

๙๐

(นางสาวอุษณิษฐ์ อาษาทร)

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

กรมอนามัย

๓๐ เมษายน ๒๕๖๓

อุษณิษฐ์/คัด

รายงานอธิการบดีเลือกชาร์ทการเข้ารับการประมูลผลงานเพื่อตั้งใจให้คำรองตำแหน่งประธานวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ
แบบท้ายประกาศกรรมาณบัญชี ลงวันที่ ๕๙) เมื่อวัน พ.ศ. ๒๕๖๗

ลำดับ ที่	ชื่อ/ตำแหน่ง/ส่วนราชการ	ประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง	ผู้อุทธรณ์	สัดส่วน ของ ผู้สนใจ	หมาย เหตุ
๑	นางสาวปิยพรรัตน์ ตระถูลิพย์ ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ตำแหน่งครุภัณฑ์ ลักษณะ กสุนีย์พัฒนาอนามัยและเด็ก ศูนย์อนามัยที่ ๒ พิษณุโลก กรมอนามัย	ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งครุภัณฑ์ ลักษณะ กสุนีย์พัฒนาอนามัยและเด็ก ศูนย์อนามัยที่ ๒ พิษณุโลก กรมอนามัย	ผู้ติดตามที่ได้รับการแต่งตั้ง ในเขตสุขภาพที่ ๒ ระบบเวลาที่ดำเนินการ ปัจจุบัน ๒๕๖๗	* ๑๐%	การศึกษาความรอบรู้ทางสุขภาพด้านการเรียนของเด็ก ของผู้ดูแลลักษณะต่อภาวะทุพโภชนาการ และพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในเขตสุขภาพที่ ๒ ระบบเวลาที่ดำเนินการ ปัจจุบัน ๒๕๖๗

ตอนที่ ๓ ผลงานที่ส่งประเมิน

(ก) ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. ชื่อผลงานเรื่อง พฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของประชากรวัยทำงานในเขตสุขภาพที่ ๒
๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑
๓. สัดส่วนของผลงานในส่วนที่ตนเองปฏิบัติ ๙๐ %
๔. ผู้ร่วมจัดทำผลงาน นางสาวนิศรา พงษ์พาณิช สัดส่วนของผลงาน ๑๐ %
๕. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินการ ประกอบด้วย

๕.๑ บทคัดย่อ

หลักการและเหตุผล

แนวโน้มของจำนวนประชากรวัยทำงานลดลง ทั่วโลกพบสัดส่วนวัยทำงานลดลงร้อยละ ๖๑ ของประชากรทั้งหมด (ยุพิน วรสิริอมรและคณะ, ๒๕๕๗) สำหรับประเทศไทยพบว่าวัยทำงานมีจำนวนลดลงเหลือร้อยละ ๖๓.๙ เชนกัน (Health Data Center : HDC, ๒๕๖๐) และในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า (พ.ศ. ๒๕๘๐) จะมีวัยทำงานเหลือเพียงร้อยละ ๕๕.๑ (ชุมพูนพ พรหมภักดี, ๒๕๕๙) ปัญหาสุขภาพของวัยทำงานพบว่าเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเพิ่มขึ้นและมีอัตราการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะกลุ่มอายุ ๓๐-๓๙ ปีจากโรคที่ป้องกันได้ ๕ โรคที่สำคัญ ได้แก่ โรคเบาหวาน, โรคหลอดเลือดสมอง, โรคหัวใจขาดเลือด และโรคความดันโลหิตสูง (กลม lithiy วิจิตรสุนทรญา, สัญชัย ชาสมบัติ, ๒๕๕๘) สาเหตุการเกิดโรคเรื้อรังเป็นผลมาจากการภาวะอ้วนและการมีพฤติกรรมสุขภาพไม่ดี สถานการณ์ภาวะอ้วนของวัยทำงานอายุ ๑๕-๔๕ ปี พบน้ำหนักเกินและอ้วนเพิ่มขึ้นตามอายุ กลุ่มอายุ ๓๐-๔๕ ปี มีค่าดัชนีมวลกายเกินเกณฑ์สูงสุด และพบความซุกของน้ำหนักเกินในกลุ่มอายุ ๓๐-๔๕ ปีมากที่สุดร้อยละ ๔๔.๙ (รายงานการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ ๕, ๒๕๕๗) ปัญหาด้านพฤติกรรมสุขภาพของวัยทำงาน พบว่า มีพฤติกรรมสุขภาพไม่พึงประสงค์ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด พบร่วมกับโรคอาหารมื้อนหลักไม่ครบ ๓ มื้อ และลงมือเข้าสูงสุดร้อยละ ๖๑.๒ บริโภคผักไม่เพียงพอเฉลี่ยวันละ ๔ ทัพพีต่อวัน (แนะนำให้บริโภค ๖ ทัพพีต่อวัน) มีกิจกรรมทางกายไม่เพียงพอ (น้อยกว่า ๓ วันต่อสัปดาห์วันละ ๓๐ นาที) ร้อยละ ๗๙.๒ ดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ ๓๘.๙ และสูบบุหรี่ร้อยละ ๗๙.๕ (รายงานการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ ๕, ๒๕๕๗) โดยสรุปจะเห็นว่าปัญหาสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพของวัยทำงานก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านสุขภาพและเป็นโรคเรื้อรังตามมาจนนำไปสู่การเสียชีวิตก่อนวัยอันควร ทั้งนี้เป้าหมายของการดูแลวัยทำงานตามนโยบายด้านสุขภาพของแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๔๐ ปี (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์, ๒๕๕๙) จึงกำหนดยุทธศาสตร์การป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อระดับชาติ ๕ ปี (๒๕๖๐-๒๕๖๔) ให้มีแผนงานโครงการลดการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรโดยเน้นให้มีการจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเพื่อลดความเสี่ยงต่อสุขภาพและลดจำนวนผู้ป่วยรายใหม่จากโรคเรื้อรัง (สำนักโรคไม่ติดต่อ, ๒๕๖๐)

เขตสุขภาพที่ ๒ ประกอบด้วย จังหวัดตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัยและอุตรดิตถ์ มีจำนวนประชากรวัยทำงานอายุ ๑๕-๔๕ ปี ร้อยละ ๖๑.๖ ของประชากรทั้งหมด (Health Data Center : HDC, ๒๕๖๑) สอดคล้องกับจำนวนประชากรวัยทำงานที่ลดลงของประเทศไทยต่ำกว่ามาแล้วข้างต้น ปัญหาสุขภาพของประชากรวัยทำงานเขตสุขภาพที่ ๒ พบร่วมกับภาวะอ้วนโดยมีค่าดัชนีมวลกาย (BMI) อยู่ในระดับเกินเกณฑ์เป็นอันดับ ๑ ของประเทศ จากการวิเคราะห์สถานการณ์ ภาวะอ้วนของวัยทำงานเขตสุขภาพที่ ๒ พbmีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีจากปี ๒๕๕๙, ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๑ ร้อยละ ๒๗.๓, ๒๗.๐ และ ๒๙.๒ ตามลำดับ (Health Data Center : HDC, ๒๕๖๑)

นอกจากนี้สถานการณ์การคัดกรองกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดโรคความดันโลหิตสูงและเบาหวานในประชากรวัยทำงานอายุ ๓๕ ปีขึ้นไปเขตสุขภาพที่ ๒ ปี ๒๕๖๑ พบร่วมกับกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดโรคความดันโลหิตสูงร้อยละ ๓๗.๓ มากที่สุดเป็นอันดับ ๒ ของประเทศ และเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดโรคเบาหวานมากที่สุดในประเทศร้อยละ ๑๗.๕ (Health Data Center : HDC, ๒๕๖๑) และมีแนวโน้มสงสัยป่วยเป็นโรคเบาหวานสูงขึ้นจากปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๑.๕ เป็นร้อยละ ๑๗.๖ ในปี ๒๕๖๑ จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่าวัยทำงานของเขตสุขภาพที่ ๒ มีปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและ

เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดโรคความดันโลหิตสูงและเบาหวานค่อนข้างสูง ทั้งนี้ถ้าไม่มีการศึกษาหรือค้นหาสาเหตุของพฤติกรรมเสี่ยงที่แท้จริงอาจส่งผลให้มีวัยทำงานของเขตสุขภาพที่ ๒ มีจำนวนกลุ่มเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นจนในที่สุดกล้ายเป็นกลุ่มป่วย ซึ่งก็จะเกิดผลกระทบต่องานสาธารณสุขมากมาย เช่น หน่วยบริการสุขภาพทุกรายตัวจะต้องมีภาระงานเพิ่มมากขึ้น และต้องจัดบริการคัดกรองดูแลกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มป่วยที่หลากหลายตามโรคต่างๆเพิ่มมากขึ้น (สำนักโรคไม่ติดต่อ, ๒๕๖๐)

จากปัญหาภาวะสุขภาพและสถานการณ์การเป็นกลุ่มเสี่ยงและสังสัยป่วยด้วยโรคค่าวัฒน์ดันโลหิตสูงและโรคเบาหวานของวัยทำงานเขตสุขภาพที่ ๒ อาจนำไปสู่การเป็นกลุ่มป่วยที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ดังนั้น หากจะส่งเสริมให้วัยทำงานมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น ในฐานะผู้ให้บริการวิชาการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงานเห็นว่าควรศึกษา พฤติกรรมสุขภาพของประชากรวัยทำงานในเขตสุขภาพที่ ๒ เพื่อให้ทราบสาเหตุที่แท้จริงและนำข้อมูลมาประกอบการพิจารณาถึงปัจจัยของการเกิดปัญหาสุขภาพทั้งภาวะโภชนาการเกิน การเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อโรคไม่ติดต่อและนำข้อมูลไปใช้งานแผนออกแบบกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพได้ตรงและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

๑. เพื่อศึกษาพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของประชาชนวัยทำงานในเขตสุขภาพที่ ๒
๒. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและภาวะสุขภาพกับพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของวัยทำงานในเขตสุขภาพที่ ๒

วิธีการศึกษา รูปแบบการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจแบบตัดขวาง (Cross-sectional Survey Research) ดำเนินการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ที่มีอายุ ๑๕-๕๙ ปีอาศัยอยู่ในเขตสุขภาพที่ ๒ ได้แก่จังหวัดตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์ จำนวน ๑,๕๘๔,๗๕๐ คน กำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน ๖๐๐ คน ในแต่ละจังหวัด รวม ๓,๖๐๐ คน กลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณประมาณค่าสัดส่วนที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕% เลือกตัวอย่างแบบหลายชั้นตอน (ดังนี้ ๑) เลือกอำเภอ ๕๐ ของทุกจังหวัด โดยแบ่งตามลักษณะที่ตั้งtownship ตอนกลาง และตอนล่าง ได้จังหวัดละ ๕ อำเภอ (๒) เลือกตำบลด้วยวิธีการสุ่มแบบง่ายได้ ๕ ตำบล/อำเภอ (๓) แบ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่าง แต่ละจังหวัดโดยจำแนกกลุ่มอายุ ๓ ช่วง คือ วัยทำงานตอนต้น (๑๕-๒๙ ปี) จำนวน ๑๒๐ คน วัยทำงานตอนกลาง (๓๐-๔๙ปี) จำนวน ๑๒๐ คน และ วัยทำงานตอนปลาย (๕๐-๕๙ ปี) จำนวน ๑๒๐ คน จันไดตัวอย่างในแต่ละจังหวัด จำนวน ๖๐๐ คน และเพิ่มกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๒๕ เพื่อป้องกันการสูญหายของกลุ่มตัวอย่างสุดท้ายได้จำนวนตัวอย่างที่นำเข้าในการวิเคราะห์จำนวน ๔,๐๗๔ ราย

เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามพุทธิกรรมที่พึงประสงค์กลุ่มวัยทำงาน ๑๒ ข้อ ของกรมอนามัย ประกอบด้วย ๓ ส่วน (คือ ๑) ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ มีข้อคำถาม ๓ ข้อ ให้เลือกตอบ (๒) ภาวะสุขภาพและความเจ็บป่วย ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง รอบเอว การมีโรคประจำตัวจากการวินิจฉัยของแพทย์ ได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง ไขมันในเลือดสูง โรคเบาหวาน โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคมะเร็ง โรคไต โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง (ถุงลมโป่งพอง) มีข้อคำถามจำนวน ๔ ข้อ มีลักษณะให้เลือกตอบและเติมข้อความลงในช่องว่างและ (๓) พุทธิกรรมที่พึงประสงค์ของวัยทำงาน ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับพุทธิกรรมการบริโภค ได้แก่ การบริโภคผัก ๕ หัวพี การเติมเครื่องปรุงรสเค็ม และการดื่มน้ำ จำนวน ๓ ข้อ พุทธิกรรมการมีกิจกรรมทางกายและการเนื้อยื่น จำนวน ๒ ข้อ พุทธิกรรมการอนหลับเพื่อสุขภาพ จำนวน ๑ ข้อ พุทธิกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก ได้แก่ การแปรงฟันก่อนนอนอย่างน้อย ๒ นาที และการรับบริการทันตกรรมในรอบ ๑ ปีที่ผ่านมา จำนวน ๒ ข้อ พุทธิกรรมการสูบบุหรี่และการสูรา จำนวน ๒ ข้อ

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ และหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะสุขภาพกับพุทธิกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ ด้วยสถิติทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่น้อยกว่า ๐.๐๕

ผลการศึกษา พบร่วมกับวิสาหกิจชุมชนที่พัฒนาอย่างยั่งยืน ๕ ทักษิณ ต่อวันร้อยละ ๒๐.๒ ไม่เติมเครื่องปรุงรสเค็มร้อยละ ๔๗.๐ ไม่เติมหวานร้อยละ ๑๘.๕ มีกิจกรรมทางกายเพียงพอร้อยละ ๗๓.๗ ไม่นั่งหรือเอนกายเฉยๆติดต่อกันเกิน ๒ ชั่วโมงต่อวันร้อยละ ๔๔.๒ นอนหลับเพียงพออย่างน้อย ๗ ชั่วโมงต่อวันร้อยละ ๖๔.๘ แปรรูปก่อนนอนอย่างน้อย ๒ นาทีทุกวันร้อยละ ๔๔.๑ ในรอบปีที่ผ่านมาเคยไปรับบริการทันตกรรมร้อยละ ๖๒.๙ ไม่สูบบุหรี่ร้อยละ ๙๓.๙ ไม่ดื่มสุรา.r้อยละ ๗๙.๕ ปัจจัยส่วนบุคคลและภาวะสุขภาพที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รอบเอว ดัชนีมวลกาย การเป็นโรคติดเชื้อ โรคความดันโลหิตสูง ไขมันในเลือดสูง และโรคเบาหวาน

๕.๒ การนำไปใช้ประโยชน์

สามารถนำผลการศึกษามาวิเคราะห์สาเหตุปัจจัยนำที่มีผลต่อการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของกลุ่มวัยทำงานเขตสุขภาพที่ ๒ นำมาออกแบบแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมกับช่วงวัย และบูรณาแนวทางการแก้ไขปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรังกับหน่วยงานวิชาการของเขตสุขภาพที่ ๒

๕.๓ ความยุ่งยากในการดำเนินงาน/ปัญหา/อุปสรรค -

๕.๔ ข้อเสนอแนะ/วิจารณ์

- ควรศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เพิ่มเติมโดยเฉพาะปัจจัยนำ ปัจจัยอื่น ปัจจัยเสริม และศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่ถูกต้องเพิ่มขึ้น
- ควรออกแบบการสื่อสารองค์ความรู้การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคอาหารและการมีกิจกรรมทางกายเชื่อมโยงผ่านเทคโนโลยีและสร้างระบบส่งเสริมความรู้แก่ประชาชนวัยทำงานผ่านระบบโซเชียลมีเดียให้มีการเข้าถึงได้ง่าย ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงเพศ กลุ่มอายุ อาชีพ และการมีโรคประจำตัว ของกลุ่มเป้าหมาย
- ควรส่งเสริมให้ประชาชนวัยทำงานเขตสุขภาพที่ ๒ มีความรู้และการปรับเปลี่ยนลดการกินหวาน มัน เค็ม โดยเฉพาะลดหวาน เพิ่มการบริโภคผัก และเพิ่มกิจกรรมทางกายเนื่องจากพฤติกรรมดังกล่าวมีผลกับน้ำหนักตัวและช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง
- ควรวางแผน และออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมตามกลุ่มอายุของวัยทำงานทั้ง ๓ กลุ่ม เน้นจัดกิจกรรม ปรับพฤติกรรมการบริโภคอาหารและการมีกิจกรรมทางกายให้วัยทำงานต้อนรับและตอบกลุ่ม

๕.๕ การเผยแพร่ : นำเสนอผลงานด้วยวาจา (Oral Presentation) ในเวทีการประชุมวิชาการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติครั้งที่ ๑๒ ประจำปี ๒๕๖๒ “พลิกโฉมนวัตกรรมสร้างความรอบรู้ ประชาชนสุขภาพดี” และได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ ประเภทการนำเสนอด้วยวาจา (Oral Presentation) การส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยเรียน วัยรุ่น วัยทำงาน

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) สุรัตน์ วงศ์สุข ผู้ขอรับการคัดเลือก
(นางสาวปิยพรรณ ตระกูลพิทย์)

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
วันที่ ๒๕ ส.ค. ๒๕๖๒

ตอนที่ ๓ ผลงานที่ส่งประเมิน

- ๖) ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการ เพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงในทำแห่งที่คัดเลือกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
๑. ชื่อผลงานเรื่อง การศึกษาความรอบรู้ทางสุขภาพด้านการเลี้ยงดูเด็กของผู้ดูแลหลักที่มีผลต่อ
ภาวะทุพโภชนาการและพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในเขตสุขภาพที่ ๒
 ๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓
 ๓. สรุปค้าโครงเรื่อง

๓.๑ หลักการและเหตุผล

เด็กปฐมวัยเป็นช่วงชีวิตที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา วัยนี้เป็นพื้นฐานต่อยอดสู่พัฒนาการในช่วงอื่นๆ ของชีวิต ปัญหาทุพโภชนาการของเด็ก ปฐมวัยในประเทศไทยพบว่าเกือบ ๑ ใน ๑๐ มีภาวะอ้วน และอ้วร้อยละ ๕.๔ มีปัญหาพอม แนวโน้มความชุกของภาวะ ทุพโภชนาการเพิ่มสูงขึ้น ผลการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย ปี ๒๕๔๘ และ ปี ๒๕๕๘ พบรดีกอ้วน และพอมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๓ และมีภาวะเตี้ยลง ร้อยละ ๑.๔ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, พุทธศาสนา กับการสร้างเสริมสุข ภาวะและสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหิดล, ๒๕๖๐) สำหรับปัญหาพัฒนาการพบแนวโน้มไม่สมวัยเพิ่มขึ้น จากผล การสำรวจพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยใช้ Denver II ปี ๒๕๕๐, ๒๕๕๓, ๒๕๕๗ พบรดีกอ้วนร้อยละ ๓๒.๓๓, ๒๙.๗๑ และ ๒๗.๒๐ ตามลำดับ (กรมอนามัย, ๒๕๖๐) สอดคล้องกับสถานการณ์ภาวะทุพโภชนาการและพัฒนาการของเด็ก ปฐมวัยของเขตสุขภาพที่ ๒ พบรดีกอ้วน ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๑ มีเด็กอ้วนแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ร้อยละ ๕.๖ เด็กผอมเพิ่มขึ้น เล็กน้อย ร้อยละ ๐.๐๓ มีภาวะเตี้ยลดลง ๐.๗๕ และมีพัฒนาการไม่สมวัยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๑๖ (Health Data Center : HDC, ๒๕๖๒) จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า ภาวะทุพโภชนาการและพัฒนาการของเด็กปฐมวัยสัมพันธ์กับ การเลี้ยงดูของพ่อ แม่ และผู้ดูแลเด็ก เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดพฤติกรรมการกินของเด็ก รวมทั้งลักษณะนิสัยเจตคติต่อการกิน และการส่งเสริมพัฒนาการตามวัย (อุดมลักษณ์ กลุ่มพิจารณาและพัชราภรณ์ พุทธกุล , ๒๕๖๐)

การประเมินความรอบรู้ทางสุขภาพด้านการเลี้ยงดูเด็กของพ่อ แม่ และผู้ดูแลเด็ก มีความสำคัญเนื่องจาก ความรอบรู้ทางสุขภาพ (Health literacy) จะช่วยทำให้ทราบระดับความสามารถในการดูแลสุขภาพตนเองของบุคคล จนนำไปสู่การวิเคราะห์ ตัดสินใจ จัดการสุขภาพตนเองให้มีสุขภาพที่ดีได้อย่างยั่งยืนและสามารถออกต่อข้อมูลด้าน สุขภาพให้กับผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง (จำนวนของ ชนวนทอง ชนวนสุกัญจน์, ๒๕๖๐ และกองสุขศึกษา, ๒๕๖๑) พ่อ แม่และผู้ดูแลเด็ก เป็นบุคคลที่ต้องรับผิดชอบดูแลเด็กแบบองค์รวม และต้องเป็นผู้จัดการด้านสุขภาพเด็กที่อยู่ในการดูแลให้เหมือนกับการ ดูแลตนเอง จากข้อมูลสถานการณ์ภาวะทุพโภชนาการและพัฒนาการเด็กของเขตสุขภาพที่ ๒ จะเห็นว่าเป็นปัญหาที่ สำคัญและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งถ้าไม่มีการค้นหาสาเหตุของปัญหาแท้จริงจะส่งผลให้เด็กปฐมวัยของเขต สุขภาพที่ ๒ มีภาวะโภชนาการและสติปัญญาที่ไม่ดีเพิ่มขึ้นส่งผลกระทบร้ายแรงต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต นอกเหนือนี้งานพัฒนาอนามัยแม่และเด็กของศูนย์อนามัยที่ ๒ พิษณุโลก ยังไม่เคยทำการศึกษาวิจัยเรื่องความรอบรู้ทาง สุขภาพต่อการเลี้ยงดูเด็กของผู้ดูแลหลักที่มีผลต่อภาวะทุพโภชนาการและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ดังนั้น จึงมี แนวคิดที่จะศึกษาเรื่องนี้เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำไปวางแผนออกแบบแนวทางการจัดกิจกรรม ส่งเสริมและป้องกันสุขภาพเด็กให้กับพ่อแม่และผู้ดูแลเด็กในเขตสุขภาพที่ ๒ ได้อย่างเหมาะสมและสามารถนำแนวทาง และรูปแบบกิจกรรมไปนำเสนอเพื่อบูรณาการร่วมกับ ๖ โปรแกรมคุณค่าสร้างเด็กไทยคุณภาพของเขตสุขภาพที่ ๒

๓.๒ บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

ภาวะทุพโภชนาการและพัฒนาการ เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบกับเด็กโดยตรงซึ่งจะทำให้เด็กมีความเสี่ยง ต่อการเกิดโรคติดเชื้อได้ง่าย เสี่ยงต่อการเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ด้านสติปัญญา เด็กปฐมวัยเป็นช่วงที่มีการพัฒนาการด้านสมองและการเรียนรู้รวดเร็วที่สุด การส่งเสริมให้เด็กมีสุขภาพดีก็จะเป็น

ragazzi สำคัญต่อการเรียนรู้และพัฒนาต่อชีวิตจนเติบโตเป็นเด็ก健全และประสบความสำเร็จในชีวิต จากข้อมูลสถานการณ์ภาวะทุพโภชนาการและพัฒนาการของเด็กภาพรวมระดับประเทศและเขตสุขภาพที่ ๒ จะเห็นว่าเด็กปฐมวัยมีปัญหาทุพโภชนาการและพัฒนาการไม่สมวัยแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สาเหตุเนื่องจากประเทศไทยมีการพัฒนามากขึ้นทำให้ประชาชนมีวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่าปัจจัยด้านผู้ดูแลเป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีผลโดยตรงกับภาวะทุพโภชนาการและพัฒนาการของเด็ก ซึ่งอาจมองเห็นความสามารถและความพร้อมต่อการเลี้ยงดูเด็ก กล่าวคือ ถ้าผู้ดูแลเด็กมีความพร้อมก็จะสามารถด้านความรู้และมีความเข้าใจในเรื่องการส่งเสริมโภชนาการและพัฒนาการเด็กที่ถูกต้อง ทั้งนี้การศึกษาความรอบรู้ทางสุขภาพด้านการเลี้ยงดูเด็กของผู้ดูแลหลักที่มีผลต่อภาวะโภชนาการและพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในเขตสุขภาพที่ ๒ ในครั้งนี้จะทำให้ทราบความรอบรู้ทางด้านการดูแลเด็ก โดยข้อมูลขุนนี้จะสะท้อนให้เห็นทักษะ แบบแผนวัฒนธรรม ความรู้ความเข้าใจความถูกต้องในเรื่องการส่งเสริมภาวะโภชนาการและการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยตามบริบทต่างๆ ของแต่ละพื้นที่

วัตถุประสงค์การศึกษา เพื่อศึกษาสถานการณ์ความรอบรู้ทางสุขภาพด้านการเลี้ยงดูเด็กของผู้ดูแลหลักต่อภาวะทุพโภชนาการและพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของเขตสุขภาพที่ ๒

รูปแบบการศึกษา การวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive study design)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง พ่อ แม่ ผู้ดูแลเด็ก

วิธีการดำเนินงาน

- (๑) ศึกษาทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- (๒) ประสานอาจารย์ที่ปรึกษาและพัฒนาโครงร่างวิจัยเพื่อขอจิริธรรมการวิจัยในมนุษย์
- (๓) พัฒนาเครื่องมือวิจัย และทดลองใช้
- (๔) ประสานพื้นที่ที่ศึกษาเพื่อขอเก็บข้อมูล
- (๕) เก็บข้อมูล
- (๖) วิเคราะห์ สรุป รายงานผลและจัดทำรูปเล่ม

๓.๓ ผลที่คาดว่าจะได้รับ: ได้ข้อมูลความรอบรู้ทางสุขภาพด้านการเลี้ยงดูเด็กของผู้ดูแลเด็ก เรื่องภาวะทุพโภชนาการและพัฒนาการเด็กปฐมวัยของเขตสุขภาพที่ ๒ และรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงดูด้านโภชนาการและพัฒนาการเด็กปฐมวัยเขตสุขภาพที่ ๒

๓.๔ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เชิงปริมาณ: รายงานการวิจัย ๑ เรื่อง

: รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงดูด้านโภชนาการและพัฒนาการเด็กปฐมวัยของเขต ๒

เชิงคุณภาพ : พ่อ แม่ ผู้ดูแลเด็ก มีความรอบรู้ทางสุขภาพด้านการเลี้ยงดูเด็ก ส่งผลทำให้เด็กปฐมวัย มีภาวะทุพโภชนาการที่ดี และมีพัฒนาการสมวัย

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) นางสาวฯ พากล ผู้ขอรับการคัดเลือก
(นางสาวปิยพรรณ ตระกูลพิทย์)

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
วันที่ ๘/๘/๒๕๕๙

- หมายเหตุ ๑. ผลงานที่ส่งประเมิน (ก) และ (ข) รวมไม่เกิน ๕ หน้า และไม่ต้องแบบเอกสารประกอบ
๒. ให้เสนอผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมาอย่างน้อย ๑ เรื่อง ไม่เกิน ๓ เรื่อง และข้อเสนอแนะคิดเพื่อพัฒนางาน อย่างน้อย ๑ เรื่อง ไม่เกิน ๓ เรื่อง
๓. เมื่อได้รับอนุมัติวุฒิคุณลักษณะให้ส่งผลงานประเมินตามทัวร์ข้อเรื่องที่ได้เสนอไว้ข้างต้น